

Rättsfallssamlingen

Mål C-580/12 P

Guardian Industries Corp.

och

**Guardian Europe Sàrl
mot
Europeiska kommissionen**

”Överklagande — Konkurrensbegränsande samverkan — Marknaden för planglas inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet EES — Fastställande av priser — Beräkning av böter — Beaktande av företagsintern försäljning — Rimlig tidsfrist — Tillåtande av bevisning som ingetts inför förhandlingen i tribunalen”

Sammanfattning – Domstolens dom (tredje avdelningen) av den 12 november 2014

1. *Domstolsförfarande — Handläggningstid vid tribunalen — Rimlig tidsfrist — Tvist som rör förekomsten av en överträdelse av konkurrensreglerna — Åsidosättande av rimlig tidsfrist — Följder — Utomobligatoriskt skadeståndsansvar — Yrkande som grundar sig på en oskäligt lång handläggningstid vid tribunalen — Dömande sammansättning*

(Artikel 256.1 FEUF; Europeiska unionens stadga för de grundläggande rättigheterna, artikel 47 andra stycket)

2. *Unionsrätten — Principer — Rätten till försvar — Principen om parternas likställdhet i processen — Principen ska beaktas i ett domstolsförfarande — Räckvidd — Ingivande av en ny rättegångshandling den sista vardagen före förhandlingen — Upptagande till sakprövning — Villkor*

(Instruktion för justitiesekreteraren vid tribunalen, artikel 11.3)

3. *Konkurrens — Böter — Belopp — Fastställande — Kommissionens utrymme för skönsmässig bedömning — Gränser — Iakttagande av principen om likabehandling — Beräkning av grundbeloppet för böterna — Beräkningsmetod som fastställs i kommissionens riktlinjer — Försäljning som har ett direkt eller indirekt samband med överträdelsen — Beaktad omsättning — Koncernens interna omsättning omfattas inte — Diskriminering av företag som inte är vertikalt integrerade — Åsidosättande av principen om likabehandling*

(Artikel 81.1EG; rådets förordning nr 1/23, artikel 23.2 och 23.3; kommissionens meddelande 2006/C 210/02, punkt 13)

4. *Konkurrens – Böter – Belopp – Fastställande – Domstolsprövning – Unionsdomstolens obegränsade behörighet – Räckvidd – Gräns – Iakttagande av icke-diskrimineringsprincipen – Kommissionsbeslut som innehåller ett åsidosättande av likabehandlingsprincipen – Följd – Nedsättning av bötesbeloppet för det diskriminerade företaget*

(Rådets förordning nr 1/2003, artiklarna 23.2, 23.3 och 31)

1. En unionsdomstols underlåtenhet att iaktta sin skyldighet enligt artikel 47 andra stycket i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, att inom skälig tid pröva de mål som anhängiggörs vid den, bör således avhjälpas genom att en skadeståndstalan väcks vid tribunalen, eftersom en sådan talan utgör ett effektivt medel för avhjälpande.

Härav följer att ett yrkande om ersättning för den skada som åsamkats på grund av tribunalens underlåtenhet att avgöra ett mål inom skälig tid inte kan framställas direkt vid domstolen i form av ett överklagande, utan ska framställas vid tribunalen.

Det ankommer härvid på tribunalen, vilken är behörig enligt artikel 256.1 FEUF, att pröva den typen av ersättningskrav i en annan sammansättning än den som dömde i det mål i vilket handläggningstiden kritiserats för att vara alltför lång med tillämpning av de kriterier som fastställs i punkterna 91–95 i dom Gascogne Sack Deutschland/kommissionen (EU:C:2013:768).

(se punkterna 17–19)

2. Principen om iakttagande av rätten till försvar är en grundläggande princip i unionsrätten. Det skulle strida mot denna princip om ett rättsligt avgörande grundades på omständigheter eller handlingar som parterna, eller en av parterna, inte hade kunnat ta del av, och beträffande vilka parterna eller parten inte hade kunnat tillkännage sin ståndpunkt. Principen om parternas likställdhet i processen – som är en naturlig följd av själva begreppet rättvis rättegång och som syftar till att säkerställa jämvikten mellan parterna i målet och till att garantera att alla handlingar som ges in till domstolen kan utvärderas och bemötas av samtliga parter i målet – innebär ett krav på att varje part ges en rimlig möjlighet att lägga fram sin sak, och sin bevisning, på villkor som inte ger denna part väsentliga nackdelar gentemot motparten.

Det förhållandet att en handling som ingetts av en av parterna anses kunna upptas till sakprövning utgör inte ett åsidosättande av rätten till försvar, eftersom den andra parten haft tre dagar på sig att ta del av innehållet före förhandlingen och en sådan tidsfrist, på grund av skrivelsens art och dess innehåll, kan inte anses vara överdrivet kort, och detta gäller oberoende av om tribunalen kan anses ha åsidosatt bestämmelserna i artikel 11.3 i instruktionen för justitiesekreteraren. Den andra parten begärde inte heller att få yttra sig skriftligt angående denna skrivelse eller hemställde om att förhandlingen skulle skjutas upp.

(se punkterna 30, 31, 33 och 34)

3. Även om kommissionen, på konkurrensrättens område, har ett stort utrymme för skönsässig bedömning, så begränsas utövandet av denna befogenhet bland annat av de förhållningsregler som kommissionen har åtagit sig att följa, bland annat genom riktlinjerna för beräkning av böter som döms ut enligt artikel 23.2 a i förordning nr 1/2003.

Enligt punkt 13 i riktlinjerna föreskrivs vidare att kommissionen fastställer grundbeloppet genom att utgå från försäljningsvärdet på de varor eller tjänster som har ett direkt eller indirekt samband med överträdelsen och som företaget sålt i det berörda geografiska området inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Syftet med nämnda punkt 13 i 2006 års riktlinjer är att som utgångspunkt för beräkningen av de böter som ska åläggas ett företag fastställa ett belopp som återspeglar överträdelsens ekonomiska betydelse och företagets relativa tyngd i överträdelsen. Även om begreppet

försäljningsvärde i punkt 13 visserligen inte går så långt att det inbegriper sådan försäljning i det aktuella företaget som inte omfattas av den påstådda kartellens tillämpningsområde, skulle det emellertid strida mot det syfte som eftersträvas med denna bestämmelse att tolka detta begrepp så att det enbart avser omsättning som hänför sig till sådan försäljning för vilken det är fastställt att den verkligen påverkades av denna kartell. En sådan begränsning skulle för övrigt innebära en konstlad minskning av den ekonomiska betydelsen av den överträdelse som begåtts av ett visst företag, eftersom det förhållandet att enbart ett begränsat antal direkta bevis har påträffats som styrker sådan försäljning som faktiskt påverkats av kartellen i slutändan leder till att böter åläggs som saknar verkligt samband med den aktuella kartellens tillämpningsområde. Att på detta sätt gynna hemlighetsmakeri strider även mot syftet att effektivt utreda och bestraffa överträdelser av artikel 81 EG och kan således inte godtas. Den del av den totala omsättningen som härrör från försäljning av produkter som omfattas av överträdelserna utgör i övrigt den uppgift som bäst återspeglar den ekonomiska betydelsen av denna överträdelse.

Det ska således inte göras någon åtskillnad när det gäller denna försäljning beroende på om den skett till oberoende företag eller till enheter som tillhör samma företag. Om värdet på försäljning som hänför sig till den sistnämnda kategorin inte beaktas, innebär det nödvändigtvis, och utan något giltigt skäl, att vertikalt integrerade företag gynnas genom att de undgår att påföras en påföljd som står i förhållande till deras betydelse på den produktmarknad som är föremål för överträdelserna. Förutom den förväntade fördelen av ett avtal om horisontell prisfastställelse i samband med försäljning till oberoende företag, kan nämligen de vertikalt integrerade företagen även dra fördel av ett sådant avtal på marknaden i efterföljande led avseende bearbetade produkter vilka innehåller produkter som omfattas av överträdelserna, vilket gäller i två olika fall.

Med hänsyn till att det inte får förekomma någon diskriminering mellan de företag som deltagit i samma överträdelse av artikel 81.1 EG genom tillämpning av olika beräkningsmetoder, innebär det att vertikalt integrerade företag vid fastställandet av denna omsättning befinner sig i en situation som är jämförbar med den som gäller för producenter som inte är vertikalt integrerade. Eftersom likabehandlingsprincipen innebär att lika situationer inte får behandlas olika och att olika situationer inte får behandlas lika, såvida det inte finns sakliga skäl för en sådan behandling, ska dessa båda typer av företag således behandlas lika. För det fall intern försäljning undantas från den relevanta omsättningen medför det att den första typen av företag gynnas genom att deras relativa tyngd i överträdelserna minskar till nackdel för övriga företag.

(se punkterna 51, 55–60, 62 och 63)

4. För det fall det finns fog för en grund som anförts till stöd för ett yrkande om nedsättning av böter som ålagts på grund av överträdelse av konkurrensreglerna, ankommer det på domstolen att inom ramen för sin obegränsade behörighet själv bedöma omständigheterna i fallet och överträdelsernas art för att fastställa bötesbeloppet.

När det gäller böter som kommissionen fastställt enligt en metod som strider mot likabehandlingsprincipen, så kan domstolen bland annat sätta ner dessa böter under förutsättning att det inte innebär någon diskriminering mellan de företag som har deltagit i överträdelserna.

(se punkterna 69, 72, 75 och 78)